

Beskidy Zachodnie część zachodnia

przykład — część pisemna (wersja B)

1. **Największa bitwa września 1939 r. w Beskidach Zachodnich, w której uczestniczyła zmotoryzowana 10 brygada kawalerii pod dowództwem Stanisława Maczka, miała miejsce:**
 - a. w rejonie Węgierskiej Górki,
 - b. w rejonie Wysokiej, Góry Ludwiki i Jordanowa,
 - c. w dolinie Kamienicy w Beskidzie Wyspowym.
2. **Najbardziej znane w Polsce gołoborza, tj. nagromadzenia bloków i odłamków skalnych powstałych z wietrzenia twardych skał, występują:**
 - a. w Bieszczadach,
 - b. w Górach Izerskich,
 - c. w Górach Świętokrzyskich.
3. **Prawidłowa kolejność historyczna występowania stylów architektonicznych w Polsce to:**
 - a. renesansowy, gotycki, barokowy, romański,
 - b. romański, renesansowy, barokowy, gotycki,
 - c. romański, gotycki, renesansowy, barokowy.
4. **Najstarszym parkiem narodowym w Polsce, utworzonym w 1932 r., jest:**
 - a. Pieniński Park Narodowy,
 - b. Tatrzański Park Narodowy,
 - c. Ojcowski Park Narodowy.
5. **Galiczyjskie Towarzystwo Tatrzańskie, przekształcone następnie w Towarzystwo Tatrzańskie, powstało w roku:**
 - a. 1873,
 - b. 1903,
 - c. 1909.
6. **Łańcuch Karpat, długości ok. 1500 km, rozciąga się między:**
 - a. Bramą Morawską a przełomem Dunaju „Żelazne Wrota” koło Orszowej w Rumunii,
 - b. Dunajem koło Bratysławy a przełomem Dunaju „Żelazne Wrota” koło Orszowej w Rumunii,
 - c. Dunajem na północ od Budapesztu a przełęczą Predeal (1033 m) w Rumunii.

7. Właściwa kolejność grup górskich w Sudetach, w kierunku ze wschodu na zachód, to:
- Góry Złote, Góry Opawskie, Góry Kaczawskie, Góry Stołowe, Karkonosze,
 - Góry Bystrzyckie, Góry Złote, Góry Wałbrzyskie, Góry Izerskie, Karkonosze,
 - Góry Złote, Góry Bardzkie, Góry Sowie, Góry Kaczawskie, Góry Izerskie.
8. Najwyższym wzniesieniem w Bieszczadach Zachodnich (1346 m) jest:
- Tarnica,
 - Halicz,
 - Połonina Caryńska.
9. Przyczyną strefowego wykształcenia się zespołów roślinnych (pięter roślinnych) w górach jest:
- kolejność zajmowania siedlisk przez kolejne grupy roślin w trakcie ustępowania lodowców,
 - zmiana warunków glebowych wraz ze zróżnicowaniem stromości zboczy,
 - zmiana warunków klimatycznych wraz z wysokością n.p.m.
10. Autorem znanych powieści o tematyce górskiej, m.in. „Grypa szaleje w Naprawie”, „Janosik”, „Księga Tatr” jest:
- Kazimierz Przerwa-Tetmajer,
 - Jalu Kurek,
 - Władysław Orkan.
11. Pierwszy szlak turystyczny w Beskidach wyznakował:
- Walery Eljasz,
 - Hugo Zapałowicz,
 - Kazimierz Sosnowski.
12. „Zorientowanie mapy” to czynność, polegająca na:
- ustawieniu mapy zgodnie z kierunkami świata,
 - wytyczeniu na mapie planowanej trasy marszu,
 - zapoznaniu się z treścią i podziałką mapy.
13. Zagrożenie lawinowe powstaje w wyniku:
- intensywnych opadów śniegu, nagłych zmian temperatury, wiatru, działania słońca itp.,
 - bez wpływu czynników zewnętrznych, na stokach o odpowiednim nachyleniu,
 - braku kontroli pokrywy śnieżnej na trawiastych stokach.
14. Jeśli widzę w górach nisko lecący śmigłowiec, a nie potrzebuję pomocy, to:
- pomacham mu obydwoma rękami, zataczając koła nad głową,
 - uniosę prawą rękę w górę, a lewą opuszczę w dół, tworząc znak litery „N”, co w międzynarodowym kodzie oznacza „no” – „nie potrzebuję pomocy”,
 - rozłożę na stoku białą płachtę, chusteczkę, kartkę itp.

15. **Krwotok żylny charakteryzuje się:**
- ciemnoczerwonym kolorem krwi, sączącej się z rany w sposób jednostajny,
 - jasnoczerwonym kolorem krwi, wyływającej z rany rytmicznie,
 - ciągłym, tryskającym z rany strumieniem krwi.
16. **Linia Piastów cieszyńskich wygasła w roku:**
- 1560,
 - 1653,
 - 1753.
17. **Kazimierz Jagiellończyk nadał Żywiec Piotrowi Komorowskiemu w zamian za:**
- zastugi dla korony polskiej w wojnie trzynastoletniej,
 - dobra na Orawie i Liptowie, utracone z powodu sprzyjania koronie polskiej,
 - wyćpienie rabusiów i zaprowadzenie spokoju na pograniczu polsko-węgierskim.
18. **W masywie Babiej Góry skały krystaliczne:**
- występują jedynie w postaci luźnych bloków granitu skandynawskiego z okresu lodowcowego,
 - występują jako wtrącenia żył andezytowych w spękaniach lokalnych piaskowców,
 - nie występują w ogóle.
19. **Wybierz zestaw gatunków drzew charakterystyczny dla zbiorowiska żyznej buczyny karpackiej w Beskidach Zachodnich:**
- buk, wiąz górski, klon jawor,
 - buk, modrzew europejski, świerk pospolity,
 - buk, jodła, świerk pospolity.
20. **Rezerwat przyrody, powołany w celu ochrony łąk, pastwisk, muraw kserotermicznych i fragmentów żyznej buczyny karpackiej z licznymi gatunkami storczyków, to:**
- „Góra Tuł”,
 - „Zadni Gaj”,
 - „Butorza”.
21. **W latach 1910-1929 w Bystrej Śląskiej mieszkał i tworzył wybitny polski malarz, znany zwłaszcza z pejzaży zimowych i scen z polowań. Chodzi o:**
- Wojciecha Kossaka,
 - Juliana Fałata,
 - Adama Bunscha.
22. **Drewniany kościółek p.w. Św. Krzyża, pochodzący z 1770 r. z Przyszowic, przeniesiony został w 1958 r.:**
- do Istebnej na Kubalonkę,
 - do Istebnej na Stecówkę,
 - do Nierodzimia (obecnie Ustroń).

23. **„Wyżka” w tradycyjnym drewnianym budownictwie orawskim to:**
- „pięterko” nad całą chałupą lub częścią chałupy, o charakterze stryszku, dostępne z zewnątrz budynku z krytego ganku zwanego „przedwyżcem”,
 - kryty ganek na drewnianych słupach, obiegający górną część chałupy, dający dostęp do przestrzeni poddasza,
 - nadwieszona izbica wieży kościelnej, szalowana pionowymi deskami, mieszcząca zwykle dzwony.
24. **Właściwa kolejność ubierania elementów tradycyjnego stroju kobiecego góralek śląskich to:**
- Hacka, ciasnocha, kabotek,
 - Ciasnocha, hacka, kabotek,
 - Ciasnocha, kabotek, hacka.
25. **Dział wodny między zlewiskami Bałtyku i Morza Czarnego przebiega przez:**
- Kiczorę – Sołowy Wierch – Przetęcz Rupienkę – Ochodzitą,
 - Kubalonkę – Beskidek – Stecówkę – Karolówkę,
 - Karolówkę – Gańczorkę – Złoty Groń – Ochodzitą.
26. **„Bory Orawskie” to:**
- Kompleks lasów bukowo-świerkowych na pd. stokach Babiej Góry i Policy, o charakterze pierwotnych borów dolnoreglowych,
 - Kompleks torfowisk ze stanowiskami sosny błotnej w zachodniej części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej, na dziale wodnym Bałtyku i Morza Czarnego,
 - Nazwa dawnego majątku leśnego komposesoratu orawskiego, którego pozostałością jest dziś kompleks leśny w widłach Białej i Czarnej Orawy.
27. **Źródła Olzy znajdują się na stokach:**
- Kiczor i Młodej Góry,
 - Złotego Gronia,
 - Gańczorki i Karolówki.
28. **Rzeka Soła płynie przez:**
- Sól – Ujsoty – Rajczę – Milówkę – Żabnicę – Węgierską Górkę,
 - Sól – Rycerkę – Rajczę – Kamesznicę – Milówkę – Cisiec,
 - Sól – Rajczę – Cisiec – Węgierską Górkę – Cięcinę.
29. **Pasma Barnasiówki i Pisanej rozciąga się między:**
- Sułkowicami a Myślenicami,
 - Lanckoroną a Stryszowem,
 - Żywcem a Pewłą Wielką.

30. Większe wychodnie skalne znajdziemy na następujących wzniesieniach:

- a. Kobyła, Malinowska Skała, Muronka, Skałka pod Pilskiem, Żurawnica,
- b. Błatnia, Ćwilin, Hrobacza Łąka, Prusów, Kotoń,
- c. Sołowy Wierch, Wolentarski Groń, Ściszków Groń, Okrąglica.